

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

27.12.2024 № 1151

ПРОГРАМА
розвитку та фінансової підтримки комунальних некомерційних
підприємств, установ і закладів галузі охорони здоров'я у Запорізькій
області
на 2025–2029 роки

м. Запоріжжя
2024 рік

I. Загальні положення

Збереження, охорона та зміцнення здоров'я та благополуччя громадян – один із ключових обов'язків та пріоритетів Уряду України. Здоров'я населення дуже важливе для того, щоб люди могли прожити життя якісно та повністю реалізувати свій потенціал. Вирішення проблем здоров'я населення не є обов'язком лише сектора охорони здоров'я, а потребує консолідації зусиль суспільства та лідерства уряду на національному, обласному та місцевому рівні.

За останні 5-ть років у системі охорони здоров'я України відбувся процес трансформації, який розпочався з прийняттям Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», запровадженням Програми медичних гарантій далі - (ПМГ), створенням Національної служби здоров'я України (далі – НСЗУ) та автономізацію закладів охорони здоров'я. Принцип «гроші слідують за пацієнтом» став основою змін у фінансуванні системи охорони здоров'я, починаючи з первинної медичної допомоги, а згодом стаціонарної допомоги, а також основою покращення доступу до основних лікарських засобів.

На цей час перед системою охорони здоров'я стоїть багато викликів щодо удосконалення системи охорони здоров'я для задоволення потреб населення, зміцнення здоров'я та благополуччя.

Програма розвитку та фінансової підтримки комунальних некомерційних підприємств, установ і закладів галузі охорони здоров'я у Запорізькій області на 2025–2029 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до Конституції України, Законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», Бюджетного кодексу України.

Розробником Програми є Департамент охорони здоров'я обласної державної адміністрації.

Підставою для розробки Програми є завершення терміну дії обласної Програми розвитку охорони здоров'я у Запорізькій області на 2018-2024 роки, затвердженої рішенням Запорізької обласної ради від 01.03.2018 № 65, зі змінами.

Розроблення Програми зумовлено необхідністю збереження та зміцнення здоров'я, профілактики захворювань, зниження захворюваності, інвалідності і смертності населення області, підвищення якості надання медичної допомоги, забезпечення соціальної справедливості і захисту прав громадян на охорону здоров'я.

Окрім того, за рахунок заходів Програми планується забезпечення надання медичної допомоги пацієнтам з онкологічними захворюваннями, реалізація розвитку психічного здоров'я, розвитку реабілітаційної допомоги в закладах охорони здоров'я та покращення матеріально-технічного забезпечення комунальних некомерційних підприємств, установ і закладів,

Продовження додатка шляхом придбання медичного та іншого технологічного обладнання, проведення капітальних ремонтів та реконструкції будівель лікарень.

II. Стан та проблеми реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я

Доступність, якість, сучасність, функціональність, ефективність, ресурсна забезпеченість та своєчасність медичної допомоги є основою для забезпечення високого рівня здоров'я та покращення якості життя населення. Головною метою діяльності в галузі охорони здоров'я області і надалі залишається наближення висококваліфікованих та якісних медичних послуг до всіх верств населення, профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, підвищення рівня ефективності використання ресурсів, формування мотивації до здорового способу життя населення області та покращення демографічної ситуації.

Слід зазначити, що починаючи з 01.04.2020 надання медичної допомоги населенню здійснюється за програмою медичних гарантій Національною службою здоров'я України за прямими договорами про медичне обслуговування населення.

У межах Програми медичних гарантій держава гарантує громадянам, іноземцям, особам без громадянства, які постійно проживають на території України, та особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, повну оплату за рахунок коштів Державного бюджету України необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, пов'язаних із наданням:

- первинної медичної допомоги;
- спеціалізованої медичної допомоги;
- паліативної медичної допомоги;
- реабілітації у сфері охорони здоров'я;
- екстреної медичної допомоги.

Бюджетним Кодексом України та Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» передбачено здійснення фінансової підтримки комунальних закладів охорони здоров'я для співфінансування оплати медичних послуг, що надаються в рамках програми державних гарантій медичного обслуговування населення, для покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв, розвитку та їх підтримки, здійснення надання населенню медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення та програми громадського здоров'я.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми з обласного бюджету визначається щороку, виходячи з конкретних завдань та наявності коштів.

Ресурсне забезпечення Програми наведене в додатках 1, 2 до Програми.

Продовження додатка

Загальна чисельність постійного населення області за даними Головного управління статистики в Запорізькій області станом на 01.01.2022 – 1 637 673 особи (на 01.01.2021 – 1 665 726), у т.ч. на підконтрольній території – 1 062 648 осіб (дані на 01.01.2024 відсутні, у зв'язку з прийняттям Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» Державна служба статистики України тимчасово призупиняє інформування про стан виконання актів та доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та надання відповідей на звернення підприємств, установ та організацій, звернення громадян та запити на публічну інформацію, що не стосуються воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення тощо). З початку воєнного стану приблизно 24 % населення області виїхало за межі області. На сьогодні кількість ВПО становить 229,1 тис. осіб.

Станом на 01.10.2024 мережа закладів охорони здоров'я на підконтрольній Україні території області представлена 57-ма закладами охорони здоров'я, у т. ч. 15-ть закладів релокованих з тимчасово окупованої території:

25-ть спеціалізованих закладів охорони здоров'я (у т.ч. 7 релокованих закладів), з них 7 закладів обласного підпорядкування; 1 - підпорядкування Міністерству Охорони Здоров'я України (навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Запорізький державний медико-фармацевтичний університет); 6-ть міських лікарень (у т.ч. 1 релокований заклад); 1 пологовий будинок (релокований); 6 багатопрофільних лікарень інтенсивного лікування (у т.ч. 3 релокованих заклади); 4 центральні районні лікарні (у т.ч. 2 релокованих заклади);

2 стоматологічні поліклініки;

6-ть інших закладів (у т.ч. 1 релокований заклад);

1 заклад екстреної медичної допомоги;

1 санаторій (КНП «Санаторій медичної реабілітації «Глорія» ЗОР, релокований з т.о. території;

21 центр первинної медико-санітарної допомоги, у т. ч. 5 релоковані:

1 відокремлена «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини», релокована.

Протягом 2024 року проведена реорганізація мережі закладів охорони здоров'я області. До комунального некомерційного підприємства «Запорізька обласна клінічна лікарня» Запорізької обласної ради приєднано 2 заклади охорони здоров'я: комунальне некомерційне підприємство «Обласний медичний центр серцево-судинних захворювань» Запорізької обласної ради та комунальне некомерційне підприємство «Запорізький регіональний протипухлинний центр» Запорізької обласної ради; до комунального некомерційного підприємства «Запорізька обласна клінічна

Продовження додатка
дитяча лікарня» Запорізької обласної ради приєднано 2 заклади охорони здоров'я: комунальне некомерційне підприємство «Обласний медичний центр репродукції людини» Запорізької обласної ради та комунальне некомерційне підприємство «Обласний перинатальний центр» Запорізької обласної ради; до комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний заклад психоневрологічної допомоги та соціально значущих хвороб» Запорізької обласної ради приєднано комунальну установу «Обласний інформаційно – аналітичний центр медичної статистики» Запорізької обласної ради; до комунального некомерційного підприємства «Обласна інфекційна клінічна лікарня» Запорізької обласної ради приєднано комунальне некомерційне підприємство «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради.

Наразі триває реорганізація мережі закладів охорони здоров'я Запорізької міської ради.

Знаходяться в зоні активних бойових дій 5-ть закладів охорони здоров'я (3 заклади надання первинної медичної допомоги: 2 заклади надання спеціалізованої медичної допомоги).

Крім того, на підконтрольній території знаходяться 3 медичні фахові коледжі (2 з них змінили юридичні адреси на м. Запоріжжя).

Відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» у 2024 році 106 закладів охорони здоров'я всіх форм власності уклали 156 договорів з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за державною Програмою медичних гарантій, із них: 57 комунальних некомерційних підприємств уклали 84 договори, 22 приватні заклади та 27 ФОП уклали 72 договори.

Станом на 01.10.2024 усі заклади охорони здоров'я області, які знаходяться на підконтрольній території, у т.ч. 10 релокованих закладів охорони здоров'я, уклали договори з НСЗУ на загальну суму 5 239 603,646 тис. грн.

На сьогодні система охорони здоров'я Запорізької області характеризується:

- низьким рівнем тривалості життя людей;
- від'ємним природним приростом населення;
- низьким рівнем здоров'я мешканців.

Зростання захворюваності та поширеності хвороб серед населення області потребує забезпечення медичних установ сучасним медичним обладнанням та приведенням будівель до відповідних стандартів надання медичної допомоги. На теперішній час більше ніж 60 % цього обладнання морально зношене.

Воєнний стан в країні та близькість лінії фронту потребує будівництва спеціальних укриттів, підземних лікарень.

III. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є фінансова підтримка комунальних некомерційних підприємств, закладів і установ охорони здоров'я Запорізької обласної ради для забезпечення їх функціонування на високому рівні, якісного та доступного медичного обслуговування населення, збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних захворювань, найбільш значущих у соціально-економічному та медико-демографічному плані класів і нозологічних форм хвороб.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів виконання Програми

Протягом 2025-2029 років для розв'язання проблем передбачається здійснити комплекс заходів, спрямованих на створення умов:

- підвищення ефективності, якості та доступності медичного обслуговування для всіх верств населення;

- збереження та подальше зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я Запорізької обласної ради;

- зміцнення системи охорони здоров'я в галузі протидії захворюванню на туберкульоз, у тому числі хіміорезистентному;

- забезпечення хіміотерапевтичного лікування онкологічних та онкогематологічних хворих;

- забезпечення профілактики, діагностики та лікування хронічних вірусних гепатитів;

- забезпечення надання медичної допомоги хворим нефрологічного профілю;

- забезпечення надання медичної допомоги в лікуванні серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань;

- забезпечення надання медичної допомоги при ендопротезуванні суглобів;

- забезпечення надання офтальмологічної допомоги та медичної допомоги при порушенні слуху.

V. Строки виконання Програми

Протягом 2025-2029 років.

VI. Фінансове забезпечення виконання Програми

Програма виконується за рахунок коштів обласного (місцевих) бюджетів. Фінансування визначених у Програмі заходів здійснюється за рахунок

Продовження додатка власних ресурсів обласного бюджету та визначатиметься щороку з урахуванням його можливостей, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством України. Прогнозовані суми фінансової підтримки наведені в додатку 2 до Програми.

VII. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми забезпечить надання якісних медичних послуг комунальними підприємствами та ефективне використання майна, що належить до спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст Запорізької області.

Виконання основних положень зазначеної Програми дасть змогу:

забезпечити безперебійність роботи комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Запорізької області, якісність і своєчасність медичного обслуговування населення з метою подолання несприятливих демографічних тенденцій;

забезпечити своєчасні розрахунки комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я з бюджетами всіх рівнів;

провести поточні та капітальні ремонти приміщень комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я;

оновити матеріально-технічну базу комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Запорізької області.

VIII. Управління виконанням Програми та контроль за її виконанням

Управління та контроль за виконанням Програми покладається на обласну державну адміністрацію. Департамент охорони здоров'я обласної державної адміністрації, в межах своїх повноважень, здійснює керівництво і контроль за реалізацією Програми.

Учасниками Програми є профільні структурні підрозділи облдержадміністрації, інші органи виконавчої влади – відповідальні виконавці Програми, районні державні адміністрації, виконкоми міських рад, сільські та селищні ради.

Учасники Програми, які задіяні в її реалізації щороку до 01 лютого наступного року подають до Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації необхідні матеріали для підготовки та подання до 01 березня наступного року, що настає за звітним періодом, до обласної державної адміністрації узагальненої інформації про хід виконання Програми.

Директор Департаменту
охорони здоров'я облдержадміністрації

Вікторія КЛИМЕНКО